

22.10.2023

לכבוד,
פרופ' עדי שטרן
נשיא אקדמית בצלאל לאומנות ועיצוב
בדוא"ל: academ@bezalel.ac.il

שלום רב,

הנדון: הליכים משמעתיים חסרי תקדים נגד הסטודנטים הערבים

בשם עדאלה ובשם ועדת המעקב לענייני החינוך הערבי בישראל, הרינו לפנות אליך בדחיפות כדלקמן:

1. אקדמית בצלאל החליטה בימים האחרונים לפתוח בהליכים משמעתיים נגד מספר רב של סטודנטים על רקע פרסומים שנעשו באמצעות חשבונותיהם הפרטיים ברשתות החברתיות בתואנה כי פרסומים אלה מפריס את תקנון המשמעת. פניות שקיבלנו מסטודנטים עוד מלמדות כי, אקדמית בצלאל החליטה על השעייתם המיידית של חלק מאותם סטודנטים, בטרם נערך כל בירור בעניינם או מתן הזדמנות להם להשמיע את טיעוניהם בעניין.

2. הצעדים והסנקציות המשפטיות הללו שנגקטו מהווים פגיעה חסרת תקדים בזכויותיהם של הסטודנטים הערבים לחינוך גבוה ולחופש ביטוי ללא חקיקה מפורשת המסמיכה לכך, ועל כן ללא סמכות, והם גם לא מידיתיים וגם לא לתכלית ראויה. הן מייצרות אפקט מצנן לסטודנטים ומבססות פרקטיקה לפיה לימודים אקדמאיים מותנים בצנזורה הגובלת את גדרי המוסדות, וחודרת אל תוך המרחבים הפרטיים. כל זאת, כאשר המכללה מנהלת הליכים חפוזים הפוגעים בגרעין הקשה של ההליך ההוגן, ואוסרים על ביטויים עוד בטרם הדיון במשמעותם – כאשר הם נופלים בגדרי חופש הביטוי.

3. ראשית, הליכים אלו וההחלטות הנגזרות מהם נעשו בהעדר סמכות, שכן אין למוסדות האקדמיים ולוועדות המשמעת הפועלות בהן סמכות משמעתית על דבריהם וביטוייהם של הסטודנטים כאשר אלו נעשו במרחב הפרטי ובמנותק מלימודיהם האקדמיים או מעמדם כסטודנטים.

4. גדרי סמכות זו מוגדרים במפורש בסעיף 17 לחוק הסטודנט, תשס"ז – 2007 לעניין תקנוני המוסדות, ולפיו "מוסד יקבע ויפרסם, בכפוף להוראות חוק זה, כללי התנהגות המתייחסים להתנהגות מועמדים וסטודנטים בקשר עם לימודיהם במוסד, לרבות בזמן הלימודים ובתחומי המוסד, ובכלל זה במעונות הסטודנטים, ובהם תקנון משמעת והעונשים הצפויים בשל הפרת הכללים הקבועים בו" (ההדגשה אינה במקור).

5. האמור הינו בבחינת קל וחומר משעסקן בחופש ביטויים של הסטודנטים, באופן המחייב פרשנות המצמצמת את הפגיעה בזכות זו, וכן את היקף הביטויים שיש לאסור אותם במרחבים השונים, לרבות במרחב האקדמי.
6. בענייננו, ובבחינת הפניות הרבות שהתקבלו לידינו, עסקין בביטויים הנופלים בגדר חופש הביטוי שאינם מהווים תמיכה במעשים בלתי חוקיים כלשהם, ובכל מקרה אינם חוסים תחת סמכותם של המוסדות לקיום דין משמעותי. ללא ספק שהדוגמאות מהפניות שהתקבלו לידינו מעידות על כך, ומדגישות את השרירותיות שבהחלטות הפתיחה בהליכים משמעותיים; הן מכילות פסוקים מהקוראן ותפילות דתיות, פרסומים על הרג האזרחים בעזה ועל המשבר ההומניטארי שפוקד את הרצועה, והתבטאויות נגד המשך הכיבוש.
7. על כן, החלטות אלו פוגעות בזכותם של הסטודנטים לחופש ביטוי במסגרתם האקדמית, המוגנת בין היתר בסעיף 5 לחוק זכויות הסטודנט, בכללי המשפט המינהלי והחוקתי, ובכלל זאת מעמדו של חופש הביטוי שהוכר בפסיקת בית המשפט העליון כערך בעל מעמד חוקתי גבוהה (ראו לדוגמא: בג"ץ 73/53 **חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים**, פ"ד ז' 871 (1953); בג"ץ 316/03 **בכרי נ' המועצה לביקורת סרטים**, פ"ד נח(1) 249 (2003); בג"ץ 806/88 **universal city studios inc נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות**, פ"ד מג(2) 022 (1989), שאין לפגוע בו אלא לפי תנאי פסקת ההגבלה וברמה של **וודאות קרובה**.
8. ונדגיש: חובה על המוסדות האקדמיים כגופים המקיימים חובות מהמשפט הציבורי לקיים את חופש הביטוי של הסטודנטים ולהגן עליו. נפנה בהקשר זה לבג"ץ 7793/05 **אוניברסיטת בר-אילן נ' בית הדין הארצי לעבודה** (פורסם בנבו, 11.03.1991) ששם נקבע בין היתר כי אוניברסיטת בר-אילן הינה גוף דו-מהותי שחלים עליו כללי המשפט הציבורי, לרבות האיסור על הפליה והחובה לכבד את חופש הביטוי וההתארגנות של הסטודנטים. ברוח זו, ביטל בית המשפט המחוזי בבאר שבע בה"פ 2085/07 **דויטש נ' אוניברסיטת בן-גוריון בנגב** (פס"ד מיום 16.04.2008), סעיף בתקנון הפעילות הציבורית של האוניברסיטה שאסר על קיום הפגנות בנושאים פוליטיים או בנושאים השנויים במחלוקת.
9. כמו כן, אין להתעלם מהפגיעה הקשה בכללי הצדק הטבעי ובזכות להליך הוגן שבהליכים הללו. בפניות שהתקבלו לידינו נדהמנו לגלות כי סטודנטים הושעו מלימודיהם ללא התראה מוקדמת, ובטרם בדיקת החשדות נגדם ובטרם קיום שימוע כדבעי, כאשר הנימוק להעמדתם לדין משמעותי הינו מצומצם.
10. הפרות אלו, מנוגדות בצורה מוחלטת לזכותם של הסטודנטים להליך הוגן, ומונעת מהם הזדמנות **ממשית, אמיתית ואפקטיבית** להתגונן מפני הפגיעה בזכויותיהם, וכן הזדמנות הוגנת להפריך את הטענות שעמדו בבסיס החלטת המוסד האקדמי. הזכות להליך הוגן אין משמעותה אך הליך פורמלי של השגה למראית העין בלבד. היא כוללת את זכות הטיעון וההשגה במובנה המהותי, שטומנת בחובה את הזכות של הנוגע בדבר לדעת מה מיוחס לו ועל בסיס מה התקבלה ההחלטה בעניינו, וכן הזכות להתעמת עם הפוגע בזכויותיו בהסתמך על הראיות המבססות לכאורה את העילה להטלת סנקציה.

11. אנו מצפים מכם כמוסד אקדמאי להתנהג באיפוק ולעודד קיום אווירה של סובלנות, הכלה והבנה בימים קשים אלה, המאופיינים במתיחות רבה ומובנת, שיבטיחו את שלומם של כלל הסטודנטים הבאים בשעריהם, ואשר אתם מופקדים על ביטחונם, ואת קיומו של מרקם חברתי שיאפשר להם לחזור לספסל הלימודים ביחד – ולא להכריע את גורלם של מקצתם ללא שום הליך הוגן ובשעה שסטודנטים ערבים רבים עוברים ממילא קמפיינים של השמצה והסתה ברשתות החברתיות.

על כן, אנו מבקשים להפסיק את ההליכים הללו לאלתר בהיותם נעדרי סמכות, פוגעים בחופש הביטוי ובזכות לגישה לחינוך גבוה והליך הוגן; ולבטל כל החלטה שכבר נתקבלה. בנוסף, נבקשך לפעול על מנת להבטיח את חופש הביטוי של כלל הסטודנטים.

לתגובתך בהקדם.

בכבוד רב,

עדי מנסור, עו"ד

סלאם ארשייד, עו"ד

22.10.2023

לכבוד,

פרופ' רון רובין

פרופ' גור אלרואי

נשיא אוניברסיטת חיפה

רקטור אוניברסיטת חיפה

בדוא"ל: ron.robin@univ.haifa.ac.il

בדוא"ל: rector@univ.haifa.ac.il

שלום רב,

הנדון: הליכים משמעתיים חסרי תקדים נגד הסטודנטים הערבים

בשם עדאלה ובשם ועדת המעקב לענייני החינוך הערבי בישראל, הרינו לפנות אליכם בדחיפות כדלקמן:

1. אוניברסיטת חיפה החליטה בימים האחרונים לפתוח בהליכים משמעתיים נגד מספר סטודנטים ערבים על רקע פרסומים שנעשו באמצעות חשבונותיהם הפרטיים ברשתות החברתיות, בתואנה כי פרסומים אלה מפרים את תקנון המשמעת של האוניברסיטה. פניות שקיבלנו מסטודנטים מלמדות כי, אוניברסיטת חיפה החליטה על השעייתם המיידית של הסטודנטים, בטרם נערך כל בירור בעניינם או מתן הזדמנות להם להשמיע את טיעוניהם בעניין. בחלק מהמקרים אף נדרש מאותם סטודנטים לפנות את המעונות בתוך שעות ספורות ללא מתן הזדמנות לשימוע לפני כן.

2. הצעדים והסנקציות המשפטיות הללו שנקטו מהווים פגיעה חסרת תקדים בזכויותיהם של הסטודנטים הערבים לחינוך גבוה ולחופש ביטוי ללא חקיקה מפורשת המסמיכה לכך, ועל כן ללא סמכות, והם גם לא מידתיים וגם לא לתכלית ראויה. הן מייצרות אפקט מצנן לסטודנטים ומבססות פרקטיקה לפיה לימודים אקדמאיים מותנים בצנזורה הגובלת את גדרי המוסדות, וחוזרת אל תוך המרחבים הפרטיים. כל זאת, כאשר האוניברסיטה מנהלת הליכים חפוזים הפוגעים בגרעין הקשה של ההליך ההוגן, ואוסרים על ביטויים עוד בטרם הדיון במשמעותם – כאשר הם נופלים בגדרי חופש הביטוי.

3. ראשית, הליכים אלו וההחלטות הנגזרות מהם נעשו בהעדר סמכות, שכן אין למוסדות האקדמיים ולוועדות המשמעת הפועלות בהן סמכות משמעתית על דבריהם וביטוייהם של הסטודנטים כאשר אלו נעשו במרחב הפרטי ובמנותק מלימודיהם האקדמיים או מעמדם כסטודנטים.

4. גדרי סמכות זו מוגדרים במפורש בסעיף 17 לחוק הסטודנט, תשס"ז – 2007 לעניין תקנוני המוסדות, ולפיו "מוסד יקבע ויפרסם, בכפוף להוראות חוק זה, כללי התנהגות המתייחסים להתנהגות מועמדים וסטודנטים בקשר עם לימודיהם במוסד, לרבות בזמן הלימודים ובתחומי

המוסד, ובכלל זה במעונות הסטודנטים, ובהם תקנון משמעת והעונשים הצפויים בשל הפרת הכללים הקבועים בו" (ההדגשה אינה במקור). האמור הינו בבחינת קל וחומר משעסקן בחופש ביטויים של הסטודנטים, באופן המחייב פרשנות המצמצמת את הפגיעה בזכות זו, וכן את היקף הביטויים שיש לאסור אותם במרחבים השונים, לרבות במרחב האקדמי.

5. בענייננו, ובבחינת הפניות שהתקבלו לידינו, עסקינן בביטויים הנופלים בגדר חופש הביטוי שאינם מהווים תמיכה במעשים בלתי חוקיים כלשהם, ובכל מקרה אינם חוסים תחת סמכותם של המוסדות לקיום דין משמעת. ללא ספק שהדוגמאות מהפניות שהתקבלו לידינו מעידות על כך, ומדגישות את השרירותיות שבהחלטות הפתיחה בהליכים משמעתיים; הן מכילות פסוקים מהקוראן ותפילות דתיות, פרסומים על הרג האזרחים בעזה ועל המשבר ההומניטארי שפוקד את הרצועה, והתבטאויות נגד המשך הכיבוש.

6. על כן, החלטות אלו פוגעות בזכותם של הסטודנטים לחופש ביטוי במסגרתם האקדמית, המוגנת בין היתר בסעיף 5 לחוק זכויות הסטודנט, בכללי המשפט המינהלי והחוקתי, ובכלל זאת מעמדו של חופש הביטוי שהוכר בפסיקת בית המשפט העליון כערך בעל מעמד חוקתי גבוהה (ראו לדוגמא: בג"ץ 73/53 **חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים**, פ"ד 871 (1953); בג"ץ 316/03 **בכרי נ' המועצה לביקורת סרטים**, פ"ד נח(1) 249 (2003); בג"ץ 806/88 **universal city studios inc נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות**, פ"ד מג(2) 022 (1989), שאין לפגוע בו אלא לפי תנאי פסקת ההגבלה וברמה של **וודאות קרובה**.

7. ונדגיש: חובה על המוסדות האקדמיים כגופים המקיימים חובות מהמשפט הציבורי לקיים את חופש הביטוי של הסטודנטים ולהגן עליו. נפנה בהקשר זה לבג"ץ 7793/05 **אוניברסיטת בר-אילן נ' בית הדין הארצי לעבודה** (פורסם בנבו, 11.03.1991) ששם נקבע בין היתר כי אוניברסיטת בר-אילן הינה גוף דו-מהותי שחלים עליו כללי המשפט הציבורי, לרבות האיסור על הפליה והחובה לכבד את חופש הביטוי וההתארגנות של הסטודנטים. ברוח זו, ביטל בית המשפט המחוזי בבאר שבע בה"פ 2085/07 **דויטש נ' אוניברסיטת בן-גוריון בנגב** (פס"ד מיום 16.04.2008), סעיף בתקנון הפעילות הציבורית של האוניברסיטה שאסר על קיום הפגנות בנושאים פוליטיים או בנושאים השנויים במחלוקת.

8. כמו כן, אין להתעלם מהפגיעה הקשה בכללי הצדק הטבעי ובזכות להליך הוגן שבהליכים הללו. בפניות שהתקבלו לידינו נדהמנו לגלות כי סטודנטים הושעו מלימודיהם ואף הוצאו מהמעונות ללא התראה מוקדמת, בטרם בדיקת החשדות נגדם ובטרם קיום שימוע כדבעי, והם התבקשו להגיב לחשדות ואף להופיע בוועדות משמעת בטווחי זמן קצרים הנעים בין מספר שעות עד מספר ימים בלבד, כאשר הנימוק להעמדתם לדין משמעת הינו מצומצם.

9. הפרות אלו, מנוגדות בצורה מוחלטת לזכותם של הסטודנטים להליך הוגן, ומונעת מהם הזדמנות **ממשית, אמיתית ואפקטיבית** להתגונן מפני הפגיעה בזכויותיהם, וכן הזדמנות הוגנת להפריך את הטענות שעמדו בבסיס החלטת המוסד האקדמי. הזכות להליך הוגן אין משמעותה אך הליך פורמלי של השגה למראית העין בלבד. היא כוללת את זכות הטיעון וההשגה במובנה המהותי, שטומנת בחובה את הזכות של הנוגע בדבר לדעת מה מיוחס לו ועל בסיס מה התקבלה

ההחלטה בעניינינו, וכן הזכות להתעמת עם הפוגע בזכויותיו בהסתמך על הראיות המבססות לכאורה את העילה להטלת סנקציה.

10. אנו מצפים מכם כמוסדות אקדמאיים להתנהג באיפוק ולעודד קיום אווירה של סובלנות, הכלה והבנה בימים קשים אלה, המאופיינים במתיחות רבה ומובנת, שיבטיחו את שלומם של כלל הסטודנטים הבאים בשעריהם, ואשר אתם מופקדים על ביטחונם, ואת קיומו של מרקם חברתי שיאפשר להם לחזור לספסל הלימודים ביחד – ולא להכריע את גורלם של מקצתם ללא שום הליך הוגן ובשעה שסטודנטים ערבים רבים עוברים ממילא קמפיינים של השמצה והסתה ברשתות החברתיות.

על כן, אנו מבקשים להפסיק את ההליכים הללו לאלתר בהיותם נעדרי סמכות, פוגעים בחופש הביטוי ובזכות לגישה לחינוך גבוה והליך הוגן; ולבטל כל החלטה שכבר נתקבלה. בנוסף, נבקשכם לפעול על מנת להבטיח את חופש הביטוי של כלל הסטודנטים.

לתגובתכם בהקדם.

בכבוד רב,

עדי מנסור, עו"ד

סלם ארשיד, עו"ד

העתקים:

- פרופ' תמיר שפר, רקטור האוניברסיטה העברית, בדוא"ל.
- פרופ' חיים היימס, רקטור אוניברסיטת בן גוריון, בדוא"ל.
- פרופ' מרק שטייף, רקטור אוניברסיטת תל אביב, בדוא"ל.
- פרופ' שיזף רפאלי, נשיא מכללת שנקר, בדוא"ל.
- פרופ' ברטולד פרידלנדר, נשיא מכללת הדסה, בדוא"ל.
- גבי הדס ישראלי, מנהלת מכללת אורט ירושלים, בדוא"ל.
- פרופ' ניר בקר, רקטור המכללה האקדמית תל-חי, בדוא"ל.
- ד"ר ירדנה קול, מנהלת האקדמיה לסיעוד מאיר, בדוא"ל.
- פרופ' אברהם שיצר, נשיא המכללה האקדמית כנרת, בדוא"ל.
- פרופ' קנת הוכברג, רקטור מכללת עזריאלי להנדסה, בדוא"ל.
- פרופ' אהרן קלרמן, נשיא המכללה האקדמית צפת, בדוא"ל.
- פרופ' משה בן-חורין, נשיא הקריה האקדמית אונו, בדוא"ל.
- פרופ' אביעד קליינברג, נשיא המרכז האקדמי רופין, בדוא"ל.
- פרופ' יולי תמיר, נשיאת המכללה האקדמית בית ברל, בדוא"ל.
- פרופ' ברנרד פינצ'וק, רקטור המכללה האקדמית נתניה, בדוא"ל.
- פרופ' נסים בן-דוד, נשיא המכללה האקדמית הגליל המערבי, בדוא"ל.
- פרופ' לאה פרץ, ראש בית הספר לעיצוב ולחינוך ויצו חיפה, בודא"ל.
- פרופסור אורי סיון, נשיא הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, בדוא"ל.
- פרופ' משה כהן-אליה, נשיא המרכז האקדמי למשפט ועסקים, בדוא"ל.
- פרופ' קנת הוכברג, רקטור המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי, בדוא"ל.
- פרופ' מיכל בלר, נשיאת המרכז האקדמי לוינסקי – וינגייט, בדוא"ל.
- פרופ' אריה מהרשק, נשיא המכללה האקדמית להנדסה בארודה, בדוא"ל.
- גבי מרב ששון אמויאל, מנכ"לית המכללה הטכנולוגית נוף הגליל, בדוא"ל.

- פרופ' ענת רטנובסקי, רקטור אפקה המכללה האקדמית להנדסה בתל אביב, בדוא"ל.
- פרופ' יהודה חדד, רקטור המכללה האקדמית להנדסה ע"ש סמי שמעון, בדוא"ל.

22.10.2023

לכבוד,
פרופ' יובל מרין
רקטור המכללה למינהל
בדוא"ל: ymerin@colman.ac.il

פרופ' יורם רבין
נשיא המכללה למינהל
בדוא"ל: yoramr@colman.ac.il

שלום רב,

הנדון: הליכים משמעתיים חסרי תקדים נגד הסטודנטים הערבים

בשם עדאלה ובשם ועדת המעקב לענייני החינוך הערבי בישראל, הרינו לפנות אליכם בדחיפות כדלקמן:

1. המכללה למינהל החליטה בימים האחרונים לפתוח בהליכים משמעתיים נגד מספר סטודנטים על רקע פרסומים שנעשו באמצעות חשבונותיהם הפרטיים ברשתות החברתיות בתואנה כי פרסומים אלה מפריים את תקנון המשמעת של המכללה. פניות שקיבלנו מסטודנטים מלמדות כי, המכללה למינהל החליטה על הרחקתם המיידית של הסטודנטים מהלימודים, ובחלק מהמקרים אף על הפסקת לימודיהם לאלתר, בטרם נערך כל בירור בעניינם או מתן הזדמנות להם להשמיע את טיעוניהם בעניין.

2. הצעדים והסנקציות המשפטיות הללו שננקטו מהווים פגיעה חסרת תקדים בזכויותיהם של הסטודנטים הערבים לחינוך גבוה ולחופש ביטוי ללא חקיקה מפורשת המסמיכה לכך, ועל כן ללא סמכות, והם גם לא מידתיים וגם לא לתכלית ראויה. הן מייצרות אפקט מצנן לסטודנטים ומבססות פרקטיקה לפיה לימודים אקדמאיים מותנים בצנזורה הגובלת את גדרי המוסדות, וחודרת אל תוך המרחבים הפרטיים. כל זאת, כאשר המכללה מנהלת הליכים חפזים הפוגעים בגרעין הקשה של ההליך ההוגן, ואוסרים על ביטויים עוד בטרם הדין במשמעותם – כאשר הם נופלים בגדרי חופש הביטוי.

3. ראשית, הליכים אלו וההחלטות הנגזרות מהם נעשו בהעדר סמכות, שכן אין למוסדות האקדמיים ולוועדות המשמעת הפועלות בהן סמכות משמעתית על דבריהם וביטוייהם של הסטודנטים כאשר אלו נעשו במרחב הפרטי ובמנותק מלימודיהם האקדמיים או מעמדם כסטודנטים.

4. גדרי סמכות זו מוגדרים במפורש בסעיף 17 לחוק הסטודנט, תשס"ז – 2007 לעניין תקנוני המוסדות, ולפיו "מוסד יקבע ויפרסם, בכפוף להוראות חוק זה, כללי התנהגות המתייחסים להתנהגות מועמדים וסטודנטים בקשר עם לימודיהם במוסד, לרבות בזמן הלימודים ובתחומי

- המוסד, ובכלל זה במעונות הסטודנטים, ובהם תקנון משמעת והעונשים הצפויים בשל הפרת הכללים הקבועים בו" (ההדגשה אינה במקור).
5. האמור הינו בבחינת קל וחומר משעסקן בחופש ביטויים של הסטודנטים, באופן המחייב פרשנות המצמצמת את הפגיעה בזכות זו, וכן את היקף הביטויים שיש לאסור אותם במרחבים השונים, לרבות במרחב האקדמי.
6. בענייננו, ובבחינת הפניות שהתקבלו לידינו, עסקינן בביטויים הנופלים בגדר חופש הביטוי שאינם מהווים תמיכה במעשים בלתי חוקיים כלשהם, ובכל מקרה אינם חוסים תחת סמכותם של המוסדות לקיום דין משמעת. ללא ספק שהדוגמאות מהפניות שהתקבלו לידינו מעידות על כך, ומדגישות את השרירותיות שבהחלטות הפתיחה בהליכים משמעתיים כאשר עצם שיתוף פסוקים מהקוראן ותפילות דתיות למשל הספיק על מנת לפתוח בהליכים כאלו ולהשעות תלמידים באופן מיידי מלימודיהם.
7. על כן, החלטות אלו פוגעות בזכותם של הסטודנטים לחופש ביטוי במסגרתם האקדמית, המוגנת בין היתר בסעיף 5 לחוק זכויות הסטודנט, בכללי המשפט המינהלי והחוקתי, ובכלל זאת מעמדו של חופש הביטוי שהוכר בפסיקת בית המשפט העליון כערך בעל מעמד חוקתי גבוהה (ראו לדוגמא: בג"ץ 73/53 **חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים**, פ"ד 871 (1953); בג"ץ 316/03 **בכרי נ' המועצה לביקורת סרטים**, פ"ד נח(1) 249 (2003); בג"ץ 806/88 **universal city studios inc נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות**, פ"ד מג(2) 022 (1989), שאין לפגוע בו אלא לפי תנאי פסקת ההגבלה וברמה של **וודאות קרובה**.
8. ונדגיש: חובה על המוסדות האקדמיים כגופים המקיימים חובות מהמשפט הציבורי לקיים את חופש הביטוי של הסטודנטים ולהגן עליו. נפנה בהקשר זה לבג"ץ 7793/05 **אוניברסיטת בר-אילן נ' בית הדין הארצי לעבודה** (פורסם בנבו, 11.03.1991) ששם נקבע בין היתר כי אוניברסיטת בר-אילן הינה גוף דו-מהותי שחלים עליו כללי המשפט הציבורי, לרבות האיסור על הפליה והחובה לכבד את חופש הביטוי וההתארגנות של הסטודנטים. ברוח זו, ביטל בית המשפט המחוזי בבאר שבע בה"פ 2085/07 **דויטש נ' אוניברסיטת בן-גוריון בנגב** (פס"ד מיום 16.04.2008), סעיף בתקנון הפעילות הציבורית של האוניברסיטה שאסר על קיום הפגנות בנושאים פוליטיים או בנושאים השנויים במחלוקת.
9. כמו כן, אין להתעלם מהפגיעה הקשה בכללי הצדק הטבעי ובזכות להליך הוגן שבהליכים הללו. בפניות שהתקבלו לידינו נדהמנו לגלות כי סטודנטים הושעו וחלקם אף הורחקו לצמיתות מהלימודים ללא כל התראה מוקדמת, בטרם בדיקת החשדות נגדם ובטרם קיום שימוע כדבעי, כאשר הנימוק להעמדתם לדין משמעת הינו מצומצם.
10. הפרות אלו, מנוגדות בצורה מוחלטת לזכותם של הסטודנטים להליך הוגן, ומונעת מהם הזדמנות **ממשית, אמיתית ואפקטיבית** להתגונן מפני הפגיעה בזכויותיהם, וכן הזדמנות הוגנת להפריך את הטענות שעמדו בבסיס החלטת המוסד האקדמי. הזכות להליך הוגן אין משמעותה אך הליך פורמלי של השגה למראית העין בלבד, שכאמור אף הוא אינו מתקיים בחלק מהמקרים. זכות זו כוללת את זכות הטיעון וההשגה במובנה המהותי, שטומנת בחובה את

הזכות של הנוגע בדבר לדעת מה מיוחס לו ועל בסיס מה התקבלה ההחלטה בעניינו, וכן הזכות להתעמת עם הפוגע בזכויותיו בהסתמך על הראיות המבססות לכאורה את העילה להטלת סנקציה.

11. אנו מצפים מכם כמוסד אקדמאי להתנהג באיפוק ולעודד קיום אווירה של סובלנות, הכלה והבנה בימים קשים אלה, המאופיינים במתיחות רבה ומובנת, שיבטיחו את שלומם של כלל הסטודנטים הבאים בשעריהם, ואשר אתם מופקדים על ביטחונם, ואת קיומו של מרקם חברתי שיאפשר להם לחזור לספסל הלימודים ביחד – ולא להכריע את גורלם של מקצתם ללא שום הליך הוגן ובשעה שסטודנטים ערבים רבים עוברים ממילא קמפיינים של השמצה והסתה ברשתות החברתיות.

על כן, אנו מבקשים להפסיק את ההליכים הללו לאלתר בהיותם נעדרי סמכות, פוגעים בחופש הביטוי ובזכות לגישה לחינוך גבוה והליך הוגן; ולבטל כל החלטה שכבר נתקבלה. בנוסף, נבקשכם לפעול על מנת להבטיח את חופש הביטוי של כלל הסטודנטים.

לתגובתך בהקדם.

בכבוד רב,

עדי מנסור, עו"ד

סלאם ארשייד, עו"ד